



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

96. Decisio Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio. Cracovien.
Decimarum. Mercurii 16. Novembris 1650.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76432](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76432)

seruantia inter ipsas partes, quia Episcopus decretum super quodam emergenti tulit nedum in personali assensu Reſtoris, & Decanorum, sed etiam de eorum voto ut legitur in *sum. Stanislai sub n. 1. lit. A.* non sufficeret maioris vel duarum partium presentia, & assentia, quia aliud est assidere, vel actui alterius praebere presentiam, aliud facere, & votum proferte l. 1. ff. off. assessor. Bald. in *l. omnium num. 9. vers. & hoc est verum. C. testam. ubique Bart. Alex. & alij quos in proximis terminis refert, & sequitur Moder. Capucinus Bononiensis de *test. d. 1. c. 2. dub. 22. n. 2.**

7. Verſatur praeterea extra terminos ordinationis propter notoriam sententia Episcopi iniustitiam *cap. paxalis § 3. de appellat. ibiq. Abb. n. 17. Put. dec. 414. n. 3. lib. 3. in corr. Rot. dec. 56. n. 4. part. 4. diuers. dec. 361. sub n. 2. part. 1. recent.* quia reicere non debuit Statissimum habentem vota maioris partis non solum Reſtoris, & Decanorum, sed etiam omnium possessorum Academiae ad quos ex donationibus Regis Apostolica autoritate suffultus iurisdictionis spectat, quique ideo institutus erat non attento quis ex presentatis maioribus qualitatibus polleret *cap. 3. iuncta gloss. verb. cum maiorib. de iurepar. Couart. in reg. peccatum part. 2. §. 7. num. 3. Gutiery. canon. quast. lib. 2. cap. 11. n. 20. Garz. de benef. part. 9. cap. 2. n. 25. Seraph. decis. 875. n. 2. Rot. dec. 202. n. 1. part. 2. recent. decij. 202. n. 1. coram bon. mem. Baratti.*

8. Neque enim ordinatione qua duntaxat concedit gratificationem Episcopo in casu discordiae Reſtoris, & Decanorum extendenda est ad exclusionem presentati a maiori parte aliorum patronorum, & sic habentis ius ad rem ex huiusmodi presentatione quaesitum Hostiensis, in *cap. cum Bertoldus sub n. 5. vers. soluitur de re iudic. Seraph. dec. 1238. n. 4. & dec. 1274. n. 1. Butatti. dec. 481. num. 5.* Cui neque per facultatem gratificandi concessam Episcopo in casu duntaxat discordiae Reſtoris, & Decanorum, neque per regimen, & ordinationem omnimodam Vniuersitatis eidem Reſtori, & Decanis tributam derogatum censetur Sarnien. *super reg. de iur. quon. tollen. quast. n. 8. & seqq. Garz. de benef. p. 4. c. 3. n. 20. Rota decis. 17. infra med. vers. verum est prob. in nou. dec. 52. n. 3. part. 2. recent.* sed tam gratificatio, quam regimen intelligitur concessum seruata semper iuris communis dispositione presentatum a maiori parte patronorum preferentis, & sic arbitrio boni viri quod solum tributum censetur, Castr. *consil. 333. n. 3. lib. 1. Alex. consil. 129. n. 5. lib. 1. Dec. consil. 493. n. 16. in fin. Socci. iun. consil. 129. num. 54. lib. 1. Fab. de Anna consil. 75. num. 29. & seq. lib. 1. & in proximis terminis Molin. de primog. lib. 2. cap. 5. sub n. 69. vers. si ve. d. electio. Rot. in *Calaguitana benef. 27. Nouemb. 1648. §. & hinc coram me.**

9. Tandem non obstat quod Reuerendiss. Nuncius Apostolicus ad quem a sententia Episcopi appellatio deuoluta erat, suam inhibitionem moderatus fuerit vigore super memorata ordinationis, quia Index appellationis non potest appellationem in causis appellabilibus reiiciendo, appellanti prauidicare *leg. eos 6. C. appell. & tante appellatione postea ad Papam interposita, & per Signaturam simpliciter admissa adhuc eadem lis durare dicitur Feder. de Sen. consil. 98. n. 5. in fin. quaeque intra decem dies innouata fuerunt ante inhibitionis moderationem, possunt adhuc a secundo Iudice appellationis reuocari saltem per viam nullitatis, Rot. dec. 425. sub n. 8. & 9. apud Peniam, maxime attempta facultate reuocandi contenta in commissione Rotali, Rot. dec. 75. n. 8. part. 7. recent.*

10. His consequens est vt possessio Sigismundi quae attentata est, ponatur sub sequestro iuxta rationabilem stylum Rotae, ne videlicet in beneficalibus detur vitiosus ingressus, & attentans fruatur commodo vitiosae possessionis Caſar. de Graſſ. *dec. 2. n. 2. de appell. Rot.*

dec. 616. n. 3. part. 1. diuers. dec. 691. n. 1. p. 3. recent. & in aliis relatis in supracitata Meleniana Commenda de V. curs. coram R. P. D. meo Cerro, & in Cracouien. propositura coram R. P. D. meo Veroffio.
Et ita decifum vtraque parte informante.

DECISIO XCVI.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Bichio. Cracouien. Decimatum.

Mercurij 16. Nouembrii 1650.

§. 1. PERTINERE Decimas Villae de Vyglentiae ad Monasterium Andreouense probant Liber beneficiorum Diocesis Cracouiensis, bi habetur, quod dicta Villa est sub Parochia Ecclesiae de Andron. sub inuocatione S. Catharinae cuius proprietates totalis ad Monasterium Andreouense pertinet omneque agri Villae solunt, & conducunt pro Monasterio Andreouensi decimam manipulari, & Canapale, vti Summ. Monasterij n. 3. Item Liber Relaxationum Ecclesiae Cathedralis, & Diocesis Cracouiensis ibi in Vyglentiae decima manipularis pro Monasterio Andreouensi Sum. n. 4. Item Liber Visitationum in qua dicta Parochialis Ecclesia S. Catharinae enunciat iurisdictionem Abb. Andreouien. & numerando corpora Doctis Presbytero Reſtori eiusdem Ecclesiae assignatae recensent duntaxat in hac Villa decimas valoris decem marcarum. Itē testes deponentes, quod Monachi decimas exegerunt. Itē inuentarium rerum temporalium dictae Ecclesiae S. Catharinae vbi asseritur ipsius Ecclesiae proprietatem ad Monasterium Andreouense pertinere, & Monasterij percipere decimam manipulari huius Villae Summ. n. 6.

2. Quod inuentarium cum fuerit a Reſtore aduersario productum plene contra ipsum probat Dec. in *cap. cum venerabilis n. 90. de except. Valenz. consil. 40. n. 59. & 60. lib. 1. Gabr. de confess. consil. 4. n. 14. Rot. dec. 2. n. 1. in fin. p. 2. recent. dec. 238. n. 5. coram sanct. mem. Greg. XV. pro vt etiam probant dicti libri maxime simul iuncti in his quae concernunt statum Ecclesiarum Ciuitatis, & Diocesis ead. audientiam, §. nos igitur. Vbi Innoc. n. 1. Abb. n. 4. de praes. Paris. consil. 7. n. 19. lib. 4. Barlat. consil. 253. n. 43. & seq. Boer. dec. 05. n. 13. Rot. penes Mart. Andr. dec. 124. sub n. 5. vers. quae omnia.*

3. Eo magis, quia Monasterium exhibuit vltimus confirmationem Apostolicam sub Adriano Quarto Summo Pontifice donationis huius Villae, cuius decimarum sibi a Ioanne Polonorum Archiepiscopo factae, quae satis probata dicitur ex ipsis literis confirmationis illius tenorem referentibus, gloss. in c. 1. verb. desum. 29. distincti. Felin. in *cap. iner. di. etos. n. 7. de fid. instr. Raim. consil. 1. n. 7. consil. 231. n. 5. & 6. lib. 1. Paris. consil. 33. n. 9. lib. 1. Boer. dec. 247. n. 3. Rota dec. 36. n. 1. & 199. part. 2. diuers.*

4. Et tam donationis quam confirmationis effectus ratio appareret ex supracitatis libris, & inuentaris exaratis longe post obitum Adriani IV. scilicet anno 1199. continentibus vt supra pertinentibus decimarum ad Monasterium, necnon ex venditione huius Villae cum expressa reservatione decimarum manipularium per Abbatem, & Monasterium quibusdam literis facta vltima, quae de anno 1365. cum successu illarum exactione, donec quidam Plebanus nomine Bartholomaeus a Reſtore tunc Abbate electus ex eius concessione incepit decimas exigere, vt deponit septimus testis ex aduerso examinatus super interrogatoriis Parochi, & super interrogatoriis contentis ad Sextum Summ. prime potestatis sub n. 6. lit. A. sufficitque probare effectus donationis etiam remotam, quando non constat, quod alius medio

medio tempore possederit Buratt. *dec. 647. n. 18. decis. 67. n. 14. Rota in Barchinonae Vicaria 2. Maij 1649. coram clar. mem. Coccino.*

5. Unde nec Rectori Ecclesiae S. Catharinae suffragari potest assuetudine iuris communis, quae militare solet pro Parocho, quia cessat quando vt in casu nostro constat decimas fuisse à Monasterio antiquissimo tempore possessas, ac ei cum beneplacito Apostolico donatas, Vitalin. in *clem. 1. sub n. 7. vers. unde oportet de inep. Rebuff. in tract. de congr. port. benefic. n. 108. Praetertim quia ipse Rector aduersarius de ann. 1648. vt in Summae primae positionis n. 1. allegauit pro fundamento suae intentionis donationem decimarum dictae Ecclesiae factam ab Abbate Monasterij Androuenensis, & sic decimas antea ad Monasterium non ad se pertinuisse agnouit. Buratt. *dec. 551. n. 1. Seraphin. dec. 1102. n. 8. Put. dec. 426. n. 2. lib. 2. cum aliis allegatis in Hispanen. Decimarum 15. Februarij 1647. §. quia natura, coram R. P. D. meo Melio, & in Toliana Decimarum 16. Maij 1648. §. nec contradicit, coram R. P. D. meo Celsu.**

6. Quae tamen donatio ius aliquod super his decimis in Ecclesiam S. Catharinae, eiusque Rectorem non transtulit eum facta fuerit ab Abbate Monasterij facultatem huiusmodi non habente *cap. non licet Pope 12. q. 2. c. 1. cap. tua nuper de his que sunt à Pralati. fin. consen. cap. 1. cap. Episcopis cap. nulli de reb. Eccles. non alien. nec iusta causa utilitatis nempe vel necessitatis Monasterij interuenit, vt requirebatur copulatiue cum beneplacito Apostolico tam ex dispositione sacrorum Canonum cap. 1. de reb. Eccles. non alien. c. 1. cod. tit. in 6. clem. 1. cod. tit. extraneas ambrosio eod. tit. cap. sine executione 12. q. 2. quam particularis Constitutionis felix. record. Benedicti XII. relat. in Summ. Monasterij sub n. 14. quamuis alienatio emanauerit ad fauorem alterius Ecclesiae, quia spoliari non debet vnum Altare, vt aliud vestiatur. Quam in compend. Bulla verbi alienatio rerum Eccles. cum 15. Rota *dec. 1. de reb. Eccles. non alien. in non decis. 61. n. 7. & seq. part. 5. recent. dec. 5. n. 3. part. 7.**

7. Neque beneplaciti, aut iustae causae praesumptio educi potest ex lapsu temporis, quia eum donare sit perdere l. filiusfamilias, vbi Bald. n. 2. Castr. n. 2. ff. de donat. facies ipsa donationis omnem utilitatis praesumptionem euerit, etiam si alia solemnitates interuenissent, vt in puncto Socer. *conf. 32. n. 10. lib. 4. Castr. conf. 43. n. 2. lib. 1. Alex. conf. 1. n. 2. lib. 4. Gabr. de praesumpt. concl. 1. n. 57. Picus ad stat. vrb. gloss. 21. num. 27. Rota *dec. 430. sub n. 4. vers. in casu isto p. 2. recent. Et ad praesumendum beneplacitum Apostolicum non sufficit lapsus temporis nisi simul probetur inconcussa obseruantia contractus saltem per triginta annos Gabr. *conf. 36. n. 52. lib. 1. Put. *dec. 7. de praesumpt. Add. ad Gregor. XV. *dec. 354. n. 18. Rot. *dec. 694. sub n. 5. part. 1. recent.******

8. Gratis etiam allegatur praescriptio centenaria cum testes ad id indolati, vel patiantur exceptiones in personis, vel careant legitima aetate quinquaginta quatuor saltem annorum, nec deponat cum requisitis gloss. in *cap. 1. de praescript. in 6. quam perpetuo sequuta est Rota. apud Caputaq. *dec. 71. n. 1. p. 2. apud Seraph. *dec. 1197. n. 1. *dec. 557. in fin. part. 4. diuis. Et praeterea subducendum est tempus vitae Abbatis, qui male alienauit cap. si Sacerdotes 16. q. 3. Rebuff. in compend. alienation. rer. Eccles. sub n. 36. vers. sed intelligend. est Rota *dec. 445. n. 8. coram bon. mem. Coccino *dec. 54. n. 13. *dec. 294. n. 18. & seqq. part. 4. recent. & Lodien. Dominorum 25. Iunij 1649. §. nam ab anno, coram R. P. D. meo Corrado, necnon absentiae successorum iustificante in hodierno Summario sub n. 18. & 19. à quibus iura Monasterij defendi non poterant Authent. quod si quis. C. praescript. long. tempor. gloss. in cap. audiri. verb. subducto in fin. de praescripti. Nec suffragatur ordinaria pra-*******

scriptio triginta annorum accentiis privilegii per Summos Pontifices concessis Monachis Benedictinis relatis à Rodriq. *quasi regul. tom. 1. q. 36. art. 3. col. 2. multi. post princip. vers. sic. supradicta & tom. 3. q. 35. art. 2. communitatis etiam Ordini Cisterciensi, vt notat Pater Ioannes de la Cruz de statu Religionis lib. 2. c. 3. dub. 2. vers. sic. secunda concl. fol. 110. & seq.*

9. Tandem pretendere has decimas Parochus non valet ratione congruae sibi debita iuxta textum in *clem. 1. de inepat. in c. 1. de prob. in 6. quia cum illa ex datis in hodierno Summario sub n. 24. in ap. bonis abunde assignata pi. obetur petenda ulterius non est Vital. in d. Clem. 1. sub n. 7. vers. sic. concl. 1. 1. ibi qui contenti esse debeant de inepat. Rebuff. in tract. de congrua n. 92. Mantio. *dec. 22. n. 1. Rota coram sanct. mem. Greg. XV. *dec. 429. n. 3. & seqq.***

10. Et ita infortuantibus solum Monasterio, & Monachis Androuen. aduersario tamen pluries citato decimum hodie fuit, postquam Monasterium probationes alias adductas coadiuuit vt Rota mandauerat sub die 13. Iunij proximi praeteriti.

DECISIO XCVII.

Sacrae Rotae Romanae coram R. P. D. Cerro.

In causa Vicei. Iurisdictionis.

Veneris 9. Decembris 1650.

§. 1. **P**lacuerunt DD. fundamenta decisionis 2. Maij praeteriti coram me, in qua resolutum fuerat non intrare arbitrium, pro retardanda executione literarum Apostolicarum sa. me. Clementis VIII. & Urbani VIII. cum ex sententia Rotali valida, & iusta appareant in omnibus iustificata.

2. Non enim obstat respectu validitatis repetita vulneratio viae executionis deumpta ex sententia Decani Tarraconensis, quia, vt respondetur in dicta *dec. §. quia cum Rota circa finem, cum ipsa expressè non deneger executionem dictarum literarum, neque earum validitatem, aut efficaciam infringat, sed irritet tantum quaedam acta gesta per D. Episcopum Vicei. vtique illam non vulnerauit, quamvis praefata litera ibidem enuncient, vt praeter autoritates ibi allegatas comprobatur decisio in Telesana pensionis 2. Maij 1631. coram bon. mem. Mornanno, 5. praeterea fuit.*

3. Nec minus obstat quod dicta executio demandata fuerit post lapsum 30. annorum quo tempore literae Apostolicae regulariter amittunt viam executionis, vt dixit Rota coram Buratt. *dec. 195. n. 5. ibique Add. li. c. c. Quia hoc cessat ex facto cum non potuerint exequi propter litem in partibus ab anno 1558. & per viam appellationis in Rota introductam de ann. 1609. Praeter quod obiecta conclusio procederet, si ageretur de literis concessis ad fauorem alicuius personae particularis, cui obesse debet propria negligentia in petendo illarum executionem, secus autem vbi agitur pro vt hic, de literis concessis ad fauorem Ecclesiae, & Dignitatis, hoc enim casu negligentia vnus, successoribus nocere non potest, vt optimè distinguendo responsum fuit coram recent. mem. Coccino *dec. 144. n. 5.**

4. Iustitia autem non offuscatur ex antiqua Concordia continentem exemptionem Abbatis, & Monachorum Ecclesiae, de qua agitur ab Episcopali Iurisdictione. Tum quia non ligat successores, & nullius est momenti in praedictum ipsorum iuxta textum in *c. veniens de transact. & Decreta Sacri Concilij Tridentini sess. 6. cap. 4. sess. 24. c. 20. in fin. & sess. 25. c. 6. pariter in fin. de reform. Idque etiam munita fuit confirmatione Apostolica, quia cum Sacrum Concilium eas dumtaxat*

Ff. 4